

Úvod

V návaznosti na naplňování strategických cílů Českého statistického úřadu v oblasti regionální statistiky připravujeme další analytické publikace, které se podrobněji zabývají problematikou venkova. V letošním roce jde především o vymezení pojmu „venkov“ z nejrůznějších pohledů a také získání sady relevantních statistických ukazatelů, které by dostatečně zobrazovaly postavení venkova a jeho vývoj v jednotlivých krajích České republiky. V letošním roce se připravujeme na zpracování podrobnějších analýz, které vyjdou počátkem roku 2009. Předkládaná publikace má tedy spíše metodický (než analytický) charakter. Bude zároveň podkladem pro diskusi odborné veřejnosti k problematice vymezení venkova a také k nalézání dalších ukazatelů, které by mohly tuto problematiku dostatečně popsat, jak z pohledu současného stavu, tak z hlediska vývojových tendencí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku zatím statisticky zcela nepopsanou, zvolili jsme jako základní územní jednotku celý kraj a jeho rozčlenění na město a venkov v 6 různých variantách. Podrobnějším územním členěním se v tomto materiálu zabývat nebudeme, protože by to zřejmě vyžadovalo ještě složitější vymezení venkova.

Pro sledování jednotlivých jevů a rozdílů mezi městem a venkovem jsme porovnávali především údaje za období 2000 – 2006. V některých případech jsme však museli použít výsledky Sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001, protože se jedná o údaje jiným způsobem nezjistitelné, které jsou k dispozici pouze jednou za 10 let.

Předkládaný materiál si klade za cíl odpovědět na tři základní otázky:

1. Jaká jsou možná vymezení venkova a jakými ukazateli je možno popsat rozdíly mezi venkovem a městem?
2. V jakých navržených variantách byly zjištěny největší rozdíly mezi venkovem a městem?
3. Které kraje patří do skupiny území s relativně malými/průměrnými/velkými rozdíly mezi venkovem a městem?

Publikace je rozdělena do tří samostatných kapitol, V první kapitole je charakterizována obecná problematika vymezení venkova. Druhá kapitola analyzuje šest různých vymezení venkova a ukazuje rozdíly formou tabulek a kartogramů se stručným analytickým komentářem. Ve třetí kapitole jsme pak vybrali z každé oblasti několik konkrétních ukazatelů a zobrazili postavení venkova v České republice a také v kraji.

Vedle tištěné formy a CD-ROM naleznete naše publikace na internetových stránkách:

www.ostrava.czso.cz